Die Openbaring van God.

Selfstudie

ABSTRAK

Hierdie studie ondersoek die sentrale teologiese beginsel dat die ware kennis van God slegs moontlik is deur God se eie inisiatief tot selfopenbaring. Die dokument skep 'n duidelike onderskeid tussen **Algemene Openbaring** (God se getuienis in die natuur en gewete) en **Spesiale Openbaring** (God se fokus-kommunikasie deur die Woord en Christus). Dit verken die historiese kanale van God se openbaring in die Ou Testament, die wese van Sy karakter (Heiligheid, Genade, Verbond) en die uiteindelike hoogtepunt in **Jesus Christus**. Die studie beklemtoon die rol van die **Heilige Gees** as die toepasser (Persoonlike Openbaring) en die mens se ingebore ontvanklikheid (*Sensus Divinitatis*). Die finale fokus is op die praktiese implikasies: Openbaring is die onfeilbare basis vir geloof, hoop, en 'n lewe van gehoorsame aanbidding.

Ockert Jansen van Nieuwenhuizen

2025

Die Openbaring van God

Inleiding

Die Bybel leer ons dat die ware en lewende God nie verborge gebly het nie. Hy is nie ’n onbekende, onbenaderbare wese wat deur menslike verbeelding opgespoor moet word nie. In teendeel—God neem die inisiatief om Homself aan die mens te **openbaar**. Hierdie daad van self-openbaring is ’n uitdrukking van sy liefde, genade en soewereiniteit. Ons kan God ken omdat God gekies het om Homself bekend te maak.

Van die begin af lees ons dat die wêreld nie ’n toevallige verskynsel is nie maar die werk van ’n Skepper wat Hom deur **sy skepping** openbaar (Psalm 19:2; Romeine 1:19–20) (Algemene Openbaring). Elke ster, elke berg en elke asemteug getuig dat daar ’n God is wat bestaan, regeer en onderhou.

- "Hierdie kennis is **Algemene Openbaring**—genoeg om die mens sonder verskoning te laat (Romeine 1:20), maar nie genoeg om tot redding te lei nie."

Maar God se openbaring gaan verder as algemene indrukke van sy bestaan. In sy genade gee Hy aan ons die **Skrif**, waardeur Hy duidelik praat, sy wil openbaar en die mens roep tot verhouding met Hom (2 Timoteus 3:16; Hebreërs 1:1). Die hoogtepunt van hierdie openbaring is die Persoon van **Jesus Christus**, die vleesgeworde Woord—die volmaakte beeld van die onsienlike God (Johannes 1:14,18; Kolossense 1:15). In Christus sien ons nie net wie God is nie, maar ook wat Hy vir die mensdom beplan het.

Die studie **“Die Openbaring van God”** wil juis hierdie wonder ondersoek:

Hoe en waarom het God Homself aan die mens bekend gemaak, en wat beteken dit vir ons geloof, ons identiteit en ons roeping?

Ons doel is om Bybels, helder en eerbiedig te leer hoe God deur sy werke, sy Woord en sy Seun met ons kommunikeer—sodat ons Hom nie net intellektueel ken nie, maar ook **in verhouding** met Hom leef.

Die wil van God om homself aan die mens te openbaar is die genadebetoning woorvoor ons vir ewig dankbaar moet wees:(**Joh 17:3)** *En dit is die ewige lewe, dat hulle U ken, die enige waaragtige God, en Jesus Christus wat U gestuur het*.

---

1. Kennis aangaande God

Kennis van God is nie iets wat deur menslike spekulasie of intellektuele inspanning ontdek word nie. God is oneindig, heilig en verhewe bo die menslike verstand. Tog leer die Skrif dat God Homself bekend maak op 'n wyse wat werklike, ware kennis moontlik maak. Die vraag is dus nie *óf* ons God kan ken nie, maar *hoe* en *in watter mate* ons Hom kan ken. Hierdie punt onderskei tussen die hoogste vorm van kennis wat by God self berus, en die beperkte maar ware kennis wat die mens deur God se openbaring ontvang. Dit kontrasteer ook die Bybelse openbaring met die menslike filosofie van agnostisisme.

1.1 Die Hoogste Kennis

Die hoogste kennis van God is nie menslik nie, maar **God se eie kennis van Homself**. God verstaan en ken sy wese, sy wil en sy werke volkome. Hierdie volmaakte selfkennis kan net deur die **Gees van God** geopenbaar word. Die mens kan nooit deur eie krag in die dieptes van God se wese indring nie; slegs deur God se self-openbaring word kennis moontlik.

Bybelse verduideliking

In **1 Korintiërs 2:10–11** lees ons:

"Die Gees ondersoek alles, selfs die diepste dinge van God. … Net so ken niemand die dinge van God nie, behalwe die Gees van God."

Hierdie teks toon drie belangrike waarhede:

1. **God is kenbaar**, maar nie op menslike voorwaardes nie.
2. **Die Heilige Gees is die bemiddelaar** van ware kennis oor God.
3. **Ware kennis van God is 'n gawe**, nie 'n ontdekking nie.

Om God te ken is die enigste ware mmanier dat ons onself sal ken: (Jer 17:9) *Bedrieglik is die hart bo alle dinge, ja, verdorwe is dit; wie kan dit ken?*

Daarom is alle teologie op 'n fondament gebou: *God maak Homself bekend*. Sonder openbaring is daar geen ware kennis van God nie.

Impak op menslike kennis

Die kennis wat die mens ontvang, is:

- **Beperk**, want ons is skepsels.
- **Waar**, want dit kom van God.
- **Voldoende**, want God openbaar alles wat ons nodig het vir redding, aanbidding en gehoorsaamheid.

So is die "hoogste kennis" nie iets wat ons bereik nie, maar iets wat God afdra: Hy deel 'n deel van sy selfkennis met ons deur sy Gees en sy Woord.

1.2 Agnostisisme

Agnostisisme is die standpunt dat God onbekend of onkenbaar is. Dit beweer dat die mens nie genoeg bewys of openbaring het om sekerheid oor God se bestaan of karakter te hê nie. In die moderne wêreld is agnostisisme dikwels gesien as 'n "neutrale" of "open-minded" posisie. Maar die Bybel bied 'n heel ander perspektief.

Bybelse refutasie

In **Romeine 1:19–20** lees ons: "Wat 'n mens van God kan weet, is duidelik… want God het dit aan hulle bekend gemaak. … Sy ewige krag en Goddelikheid kan sedert die skepping gesien en verstaan word… sodat hulle sonder verskoning is."

Hierdie teks leer:

1. **God het Homself objektief geopenbaar** – veral in die skepping.
2. **Mense is nie onkundig omdat God stil is nie**, maar omdat hulle sy openbaring onderdruk.
3. **Agnostisisme is nie neutraal nie**, maar 'n geestelike probleem wat ontstaan waar mense verkies om nie op God se openbaring te reageer nie.

Kontras met Bybelse openbaring

- Die Bybel sê **God maak Homself kenbaar**.
- Agnostisisme sê **God bly verborge**.
- Die Bybel sê **mense is sonder verskoning**, omdat God se Werk en Woord genoeg getuienis bied.
- Agnostisisme verwerp die getuienis as onvoldoende.

Die Bybelse standpunt is dus duidelik: God is nie onkenbaar nie—Hy is **duidelik en doelbewus geopenbaar**, en die mens is verantwoordelik vir hoe hy op hierdie openbaring reageer.

Samevatting

"Kennis van God begin by God se eie volmaakte selfkennis, en vloei na die mens deur God se openbaring. Hierdie openbaring is tweedelig: **Algemene Openbaring** (deur die skepping, wat die mens verantwoordelik hou) en **Spesiale Openbaring** (deur die Woord en Christus, wat tot redding lei). Enige siening wat beweer dat God onbekend of onkenbaar is, bots direk met die getuienis van die Skrif. Waar die mens sê “ons kan God nie ken nie,” antwoord die Bybel: “God het Homself openbaar.”

---

2. Hoe kan ek God ken?

Omdat God oneindig en die mens eindig is, is dit onmoontlik vir enige mens om op eie krag tot ware kennis van God te kom. Die enigste rede waarom ons God kan ken, is omdat **God Homself bekend maak**. Hierdie selfbekendmaking word in die teologie “openbaring” genoem. Die Bybel onderskei tussen twee hoofvorme: **Algemene Openbaring** en **Spesiale Openbaring**. Hierdie onderskeid is belangrik om verwarring te voorkom, omdat elkeen ’n unieke rol speel in wat en hoe ons van God weet.

2.1 Algemene Openbaring (Natuurlike Openbaring)

Algemene Openbaring verwys na dit wat God van Homself openbaar aan **alle mense**, **in alle tye**, **in alle plekke**—ongeag ras, geskiedenis of geloof. Dit is universele openbaring.

Dit vind hoofsaaklik plaas deur:

1. **Die Skepping** – Die natuur dra sigbare tekens van ’n Skepper.
2. **Die Menslike Gewete** – Die ingeboude morele bewustheid getuig van God se wet.
3. **Die Gang van die Geskiedenis** – God se voorsienigheid en regering oor volke en tye.

A. God openbaar Hom in die skepping

Psalm 19:1–4 beskryf hoe die hemelruim en sterreboë onophoudelik God se heerlikheid uitroep. Hierdie openbaring is nie verbaal nie, maar dit is universeel verstaanbaar: “Dit gaan uit tot aan die einde van die wêreld.”

Paulus bevestig dit in **Romeine 1:19–20**:

- God **het** Homself bekend gemaak.

- Sy bestaan en Goddelikheid is **duidelik sigbaar**.
- Mense is **sonder verskoning** wanneer hulle God ignoreer.

B. God openbaar Hom in die menslike gewete

In **Romeine 2:14–15** verduidelik Paulus dat selfs mense sonder die geskrewe wet tog ’n wet “in hulle harte” dra:

- Die gewete beskuldig of verdedig hul optrede.
- Dit wys dat God ’n morele orde ingebou het.

Doel van Algemene Openbaring

- Dit maak die mens bewus dat daar ’n God is.
- Dit openbaar God se krag, wysheid en Goddelikheid.
- Dit laat die mens verantwoordelik staan voor God.

Maar—dit is belangrik—**Algemene Openbaring is nie genoeg vir redding nie**. Dit toon *dat* God bestaan, maar nie *hoe* die sondaar gered kan word nie. Vir dit het ons Spesiale Openbaring nodig.

2.2 Spesiale Openbaring (Besondere Openbaring)

Spesiale Openbaring is God se direkte, spesifieke en dikwels bonatuurlike kommunikasie aan **sekere mense**, op **sekere tye**, vir ’n **duidelike doel**. Dit sluit die maniere in waarop God sy reddingsplan en sy wil duidelik gemaak het.

Voorbeelde van Spesiale Openbaring

- God se stem en verskynings (bv. Abraham, Moses).
- Die Wet, die Profete en die Skrif.
- Wonders as God se reddingsingrypings.
- Die geïnspireerde Woord van God.
- Die finale en volmaakte openbaring: **Jesus Christus**.

Bybelgrond

Hebreërs 1:1–2 is die sleutel: “God het baie keer en op baie maniere in die verlede met die vaders gepraat deur die profete, maar in hierdie laaste dae het Hy met ons gepraat deur die Seun.”

Hier sien ons:

1. Spesiale Openbaring het baie vorme gehad (profete, drome, woorde, opdragte).
2. Christus is die **hoogtepunt** van alle openbaring—die volmaakte, finale openbaring van God se wese.

Doel van Spesiale Openbaring

- Om die **weg van redding** duidelik te maak.
- Om God se karakter, wil en plan konkreet te openbaar.
- Om die mens tot geloof, bekering en gehoorsaamheid te roep.

2.3 Profetiese Openbaring

Profetiese Openbaring is een van die maniere waarop Spesiale Openbaring plaasgevind het. God spreek sy volk deur profete, dws mense wat sy Woord ontvang en oordra.

Dit sluit in:

- Direkte boodskappe van God.
- Drome en visioene (bv. Daniël, Jesaja).
- Inspirasie van die Heilige Gees.

Profetiese openbaring is dus nie ’n aparte vorm van openbaring nie, maar ’n **metode** binne Spesiale Openbaring. Dit pas dus by “Die Woord van God”.

2.4 Natuurlike Openbaring (Deel van Algemene Openbaring)

Die term *natuurlike openbaring* word meestal as sinoniem gebruik vir Algemene Openbaring. Dit verwys spesifiek na dit wat God deur die **natuur** openbaar.

Belangrike opmerking:

- Wonders hoort nie onder Natuurlike Openbaring nie.
- Wonders is **by uitstek Spesiale Openbaring**, want dit is God se direkte, buitengewone ingryping met ’n spesifieke doel.

Natuurlike openbaring omvat:

- Die orde, skoonheid en kompleksiteit van die skepping.
- Die “boodskap” van die natuur wat God se bestaan en krag verkondig.

Psalm 19 en Romeine 1 bevestig dit duidelik.

Samevatting

- **Algemene Openbaring** maak God se bestaan, krag en universele eienskappe bekend aan *alle mense*.
- **Spesiale Openbaring** maak God se reddingsplan, sy karakter en sy wil duidelik bekend aan *’n spesifieke volk*, en eindig in *Christus*.
- Profetiese openbaring is *’n manier* waarop Spesiale Openbaring plaasvind.

- Wonders behoort onder Spesiale Openbaring, nie onder Algemene Openbaring nie.

4.5. Godsverskyninge (Teofanieë)

God se self-openbaring in die Ou Testament het dikwels in direkte, sigbare, of hoorbare **Teofanieë** (Godsverskyninge) plaasgevind. Dit was spesiale, bonatuurlike manifestasies van God se teenwoordigheid om 'n spesifieke boodskap oor te dra of 'n aksie te inisieer.

Hierdie verskynings het bewys gelewer dat God 'n lewende, ingrypende wese is.

Sleutelvoorbeelde:

1. **Die Engel van die Here (Menslike Gestalte/Simbolies):** Verskyn dikwels as 'n voorloper van Christus om te spreek of te beskerm (bv. by Abraham of Moses).
2. **Die Brandende Doringbos (Eksodus 3:2-6):** Die dramatiese verskyning van God se heerlikheid en heiligheid aan Moses, wat die opdrag vir die Uittog bevestig het.
3. **Wolkkolom en Vuurkolom (Eksodus 13:21):** God se sigbare leiding van Israel in die woestyn—'n daaglikse, dinamiese verskyning van Sy teenwoordigheid.
4. **Die Wolk op die Versoendeksel (Eksodus 25:22):** Die manifestasie van God se heerlikheid (*Shekinah*) wat spesifiek in die Allerheiligste by die Ark van die Verbond gewoon het, wat Sy teenwoordigheid onder Sy volk gesimboliseer het.
5. **Voor-inkarnasie verskynings (Kristofanieë):** Sommige geleerdes meen dat sekere verskynings (soos die Veldheer van die leër van die Here in Josua 5) voorkomste van die Seun van God self was, voor Sy menswording.

Wat Teofanieë Openbaar:

- **God se Dinamiese Teenwoordigheid:** Hy is nie 'n afwesige God nie.
- **Sy Soewereiniteit:** Hy kan in enige vorm verskyn wat Hy kies.
- **Die Noodsaaklikheid van Ontsag:** Hierdie verskynings roep altyd die mens tot ontsag en gehoorsaamheid.

Hierdeur verstaan ons dat die mens God werklik kan ken—maar slegs omdat **God gekies het om Homself aan ons te openbaar**.

---

3. Persoonlike Openbaring

Terwyl Algemene en Spesiale Openbaring objektief buite die mens bestaan—deur die skepping en deur die Woord—word die openbaring eers **werklik effektief** wanneer dit deur die Heilige Gees **persoonlik in die mens se hart toegepas word**. Dit noem ons *Persoonlike Openbaring*. Dit beteken nie dat God "nuwe openbarings" gee nie, maar dat Hy die reeds gegewe openbaring **verstaanbaar, oortuigend en lewensveranderend** maak vir die individu.

Hierdie is die punt waar kennis oor God oorgaan in **geloof in God**.

3.1 Wat is Persoonlike Openbaring?

Persoonlike Openbaring verwys na die manier waarop die Heilige Gees:

- die mens se verstand oopmaak om God se openbaring te **begryp**,
- die hart oortuig om daarop te **reageer**,
- en die wil beweeg om God se waarheid te **omhels**.

Dit beteken dat openbaring nie net 'n *teoretiese waarheid* is nie, maar 'n **lewegewende ontmoeting**.

Persoonlike Openbaring behels:

1. **Verligting** – om te verstaan wat God gesê het.
2. **Oortuiging** – om te glo dat dit waar is.
3. **Aanneming** – om die waarheid persoonlik toe te pas.
4. **Transformasie** – om deur die waarheid verander te word.

3.2 Die noodsaaklikheid van die Heilige Gees

Die Skrif is baie duidelik: sonder die Heilige Gees kan die mens nie God se openbaring **verstaan** of **aanvaar** nie. Die probleem is nie die duidelikheid van die openbaring nie, maar die blindheid van die menslike hart.

1 Korintiërs 2:14 "Maar die natuurlike mens neem die dinge van die Gees van God **nie aan nie**... en hy **kan** dit nie verstaan nie, omdat dit geestelik beoordeel word."

Dit beteken:

- Die natuurlike mens *hoor* die boodskap, maar *verstaan* dit nie geestelik.
- Sonder die Gees bly die hart **onontvanklik** vir God se waarheid.

Paulus bid dat gelowiges: **Efesiërs 1:17–18** "...die Gees van wysheid en openbaring sal ontvang... sodat die oë van julle hart verlig kan word."

Die Heilige Gees doen twee groot werke hier:

1. Hy **open** die oë van die hart.
2. Hy laat die gelowige die dinge van God **sien met insig**, nie net met verstand nie.

3.3 Hoe Persoonlike Openbaring werk

1. Deur die Skrif

Die Gees maak die Woord helder, relevant en kragtig:

- Skrif word nie net gelees nie—dit spreek met gesag tot die hart.
- Die sondaar word oortuig van sonde, geregtigheid en oordeel (Joh. 16:8).

2. Deur die gewete en innerlike oortuiging

Die Gees gebruik die gewete om die mens op God se waarheid te wys, maar Hy bring dieper insig as blote natuurlike moraliteit.

3. Deur geloof

Wanneer die Gees die hart verlig, lei dit tot:

- bekering,
- geloof,
- en die aanvaarding van Christus as Here.

4. Deur transformasie

Persoonlike Openbaring lei nie net tot kennis nie, maar tot:

- ’n nuwe identiteit,
- ’n nuwe hart,
- en ’n nuwe lewe.

3.4 Waarom Persoonlike Openbaring noodsaaklik is

- Algemene openbaring wys dat God **bestaan**, maar kan jou nie red nie.
- Spesiale openbaring vertel **hoe** God red, maar sonder die Gees kan ’n mens dit nie aanvaar nie.
- Persoonlike openbaring is waar hierdie waarheid **in jou hart ontplof** en lewensverandering bring.

Daarom sê teoloë dikwels: “Openbaring is objektief in die Woord, maar subjektief in die hart.”

3.5. Samevatting van Persoonlike Openbaring

1. God praat in die skepping (Algemene Openbaring).
2. God praat in die Skrif en in Christus (Spesiale Openbaring).
3. Maar God **laat jou verstaan** deur die Heilige Gees (Persoonlike Openbaring).
4. Persoonlike Openbaring bring geloof, bekering en transformasie.

Hieruit sien ons dat om God te ken nie net ’n intellektuele proses is nie—dit is ’n **geestelike werk**, moontlik gemaak deur die Heilige Gees.

---

4. Sleutelmaniere waarop God Homself Openbaar (in die Ou-Testamentiese Tydperk)

God se openbaring in die Ou Testament is hoofsaaklik *Spesiale Openbaring*—God se doelbewuste, spesifieke kommunikasie van sy karakter, wil en plan aan sy volk. Die Ou Testament vorm die fondament waarop die Nuwe Testament staan, en gee vir ons die vroeë stadiums van God se selfopenbaring, voorbereidend op Christus. Hier volg die sleutelkanale waardeur God Homself in hierdie periode openbaar het.

4.1. Die Skepping

(Algemene Openbaring wat ook in die OT-era geldig was)

Hoewel die skepping nie uniek aan Israel gegee is nie, is dit steeds ’n belangrike manier waarop God Homself in die Ou-Testamentiese tyd geopenbaar het. Die skepping dra universeel die “vingerafdrukke” van God.

Romeine 1:20 bevestig:

“Sy onsigbare dinge… word van die skepping af gesien en duidelik verstaan uit die werke wat Hy gemaak het.”

Die Ou Testament weerspieël hierdie waarheid in psalms (Psalm 8; Psalm 19) en wysheidstekste (Job 38–41), wat die skepping as getuienis gebruik om God se grootheid te openbaar.

4.2. Die Wet (Tora)

Spesiale Openbaring: God se Woord en karakter

Die Wet is een van die mees sentrale kanale van God se openbaring in die Ou Testament. Dit was nie bloot ’n stel reëls nie, maar God se eie openbaring van sy karakter, sy heiligheid en sy wil vir sy volk.

Deuteronomium 4:5–8 beklemtoon die uniekheid hiervan:

Israel se wet sou aan die nasies wys dat hulle ’n God het wat *naby* is en wat *regverdigheid* openbaar.

Wat die Wet openbaar:

- God se **heiligheid** (Lev. 19:2)
- God se **geregtigheid**
- God se **verbondstrou**
- God se **wil** vir sy volk se lewe

Die Wet was dus nie net opdrag nie, maar **openbaring van God se karakter**.

4.3. Gesprek en Visioene

Direkte kommunikasie van God

God het sy profete op verskillende maniere gelei, onder andere deur:

- drome,

- visioene,
- engelverskynings,
- en direk hoorbare woorde.

Numeri 12:6–8 maak ’n belangrike onderskeid:

- Profete ontvang God se openbaring deur drome en visioene.
- Maar Moses het God “van aangesig tot aangesig” geken—’n unieke vorm van openbaring.

Wat dit openbaar:

- God is ’n God wat *spreek*.
- Hy gee *spesifieke* boodskappe vir *spesifieke* tye.
- Hy maak sy wil bekend deur sy gekose dienaars.

4.4. Die Geboorte van Israel (Verlossing uit Egipte)

God openbaar Hom deur historiese dade

God se openbaring is nie net woorde nie, maar ook **dade**. Die uittog uit Egipte was een van die grootste openbaringsmomente in die Ou Testament. God se karakter word deur sy reddingswerk sigbaar.

Eksodus 6:6–7: “Julle sal weet dat Ek die Here is… wanneer Ek julle uitlei.”

Wat die Uittog openbaar:

- God is **Redder**.
- God is **Allerhoogste** oor nasies.
- God is **Verbondsgelowig** (Hy onthou sy beloftes).
- God tree in die geskiedenis in om sy volk te verlos.

Hierdie reddingsdaad het Israel se identiteit gevorm en bly ’n sentrale openbaring van God se karakter in die hele Bybel.

4.5. Die Tabernakel en Tempel

Simboliese teenwoordigheid – die Shekinah

Die Tabernakel (later die Tempel) was die plek waar God se teenwoordigheid sigbaar in die middel van sy volk gewoon het. Die wolk en die vuur was simbole van sy heerlikheid—die Shekinah—God se sigbare openbaring.

Eksodus 40:34–35: D*ie wolk het die Tabernakel oordek en die heerlikheid van die Here het dit gevul.*

1 Konings 8:10–11: *Die heerlikheid van die Here het die Tempel gevul sodat die priesters nie kon bly staan om diens te doen nie.*

Wat die Tabernakel openbaar:

- God **woon tussen sy volk**.
- Toegang tot God is **georden** (offers, priesters).
- God is **heilig**—sy teenwoordigheid kan nie ligtelik betree word nie.

Die Tabernakel/Tempel is dus nie net ’n gebou nie, maar ’n teologiese openbaring van God se teenwoordigheid, heiligheid en genade.

4.6. Die Profete

God se stem deur sy knegte

Profete was draers van God se openbaring, sy Woord en sy beoordeling van Israel se verbondsgetrouheid. Hulle het God se planne, waarskuwings, beloftes en toekomstige verlossing bekend gemaak.

Amos 3:7:

“Die Here Here doen niks tensy Hy Sy plan aan Sy knegte, die profete, openbaar nie.”

Wat die profete openbaar:

- God is **betrokke** by sy volk se geskiedenis.
- God **roep** sy volk tot bekering.
- God openbaar **toekomshoop**, veral die koms van die Messias.
- Die profetiese woord dra **gesag** omdat dit God se woord is.

Samevatting

In die Ou-Testamentiese tydperk het God Homself geopenbaar deur:

1. **Die Skepping**: Universele getuienis van sy bestaan en krag.
2. **Die Wet**: God se karakter en wil vir sy volk.
3. **Gesprekke en Visioene**: Kommunikasie deur drome, visioene en verhoring.
4. **Die Verlossing van Israel**: God se werke in die geskiedenis openbaar wie Hy is.
5. **Tabernakel/Tempel**: God se simboliese, sigbare teenwoordigheid.
6. **Die Profete**: God se stem gegee deur sy gesante.

Hierdie openbaringswyses vorm saam ’n ryk en veelvlakkige prentjie van wie God is, maar dit was alles **fragmentaries** en **onvoltooid**. Soos Hebreërs 1:1 sê, God het 'op baie maniere' gepraat, maar slegs om voor te berei vir die **finale en volmaakte openbaring in Jesus Christus**, wat die fokus van ons volgende afdeling sal wees.

---

5. Temas van God se Openbaring

God se openbaring is nie bloot ’n oordrag van inligting nie; dit is die selfontsluiting van ’n Persoon—die lewende God wat Homself bekend maak sodat mense Hom kan ken, vertrou en aanbid. In die Skrif tree God nie op as ’n abstrakte idee nie, maar as ’n God wat Sy karakter, wil en doelwitte in die geskiedenis blootlê. Die volgende temas vorm die hart van wat God openbaar deur die loop van die Bybel.

5.1. Heiligheid & Regverdigheid

Die eerste en mees fundamentele aspek van God se selfopenbaring is Sy **heiligheid**. Heiligheid beteken dat God uniek, afgesonder en absoluut suiwer is—volkome anders as die skepping en volkome apart van sonde. Jesaja se ontmoeting met God bevestig dit:

“Heilig, heilig, heilig is die Here die Almagtige.” – **Jesaja 6:3**

God se heiligheid is nie net ’n eienskap nie—dit is die grondtoon van Sy hele karakter en die basis vir alle ander openbarings.

Daarmee gepaard gaan Sy **regverdigheid**. God se dade is nie arbitrêr of wispelturig nie. Sy heerskappy rus op wat reg en goed is:

“Geregtigheid en reg is die fondament van u troon.” – **Psalm 89:14**

God openbaar Homself dus as die Een wat altyd reg doen, wat sonde oordeel en wat die standaard van moraliteit self beliggaam.

5.2. Genade & Liefde

Hoewel God heilig en regverdig is, word hierdie eienskappe nooit van Sy **genade en liefde** geskei nie. God se hart vir Sy skepping loop deur die Skrif soos ’n goue draad, en word uiteindelik sigbaar in die kruis van Christus.

“So lief het God die wêreld gehad dat Hy sy eniggebore Seun gegee het…” – **Johannes 3:16**

God se openbaring wys dat Hy nie ’n verre of koue God is nie. Sy liefde is nie slegs ’n emosie nie, maar ’n aktiewe, selfopofferende beweging na die mensdom toe. Johannes vat dit radikaal saam:

“God is liefde.” – **1 Johannes 4:8**

Openbaring wys dus ’n God wat geregtigheid onderhou, maar ook genade bied; wat straf, maar ook red; wat waarheid bring, maar ook troos.

5.3. Verbond (Kontekstuele Raamwerk)

God se openbaring kom nie losstaande of lukraak nie—dit beweeg deur die **verbondstruktuur** van die Bybel. Die Verbond is die raamwerk waarbinne God Homself, Sy beloftes en Sy doel vir die verlossing van die wêreld bekend maak.

Die roeping van Abraham is ’n kernmoment:

“In jou sal al die families van die aarde geseën word.” – **Genesis 12:1–3**

Elke groot openbaringsmoment bou op die verbond voort:

- Die Abrahamitiese verbond (beloftes)
- Die Sinaitiese verbond (wet en volk)
- Die Dawidiese verbond (koningskap)
- Die Nuwe Verbond (geestelike vernuwing)

Die Nuwe Verbond word duidelik uitgewerk in Jeremia:

“Ek sal my wet in hulle binneste lê… Ek sal hulle God wees.” – **Jeremia 31:31–34**

God openbaar Homself dus binne ’n verhouding. Die verbond is God se manier om te sê: **“Ek verbind Myself aan julle, sodat julle My kan ken.”**

5.4. Verlossing – Die Hartklop van Openbaring

Elke vorm van Goddelike openbaring in die Skrif—of dit nou wet, profesie, skeppingsopenbaring of Jesus Christus self is—werk uiteindelik na een groot doel: **verlossing**. God openbaar Homself nie bloot om ons te informeer nie, maar om ons te transformeer.

Jesus stel dit eenvoudig:

“Die Seun van die mens het gekom om te soek en te red wat verlore is.” – **Lukas 19:10**

Verlossing is die klimaks van God se openbaring:

- Hy toon Sy heiligheid deur sonde te oordeel.
- Hy toon Sy liefde deur ’n weg van redding te skep.
- Hy toon Sy trou deur Sy verbondsbeloftes na te kom.
- Hy toon Sy karakter volledig in Christus, die volmaakte beeld van God.

Openbaring is dus uiteindelik redemptief: dit bring die mens uit duisternis na lig, uit onkunde na kennis, uit slawerny na vryheid.

---

6. Spesiale Openbaring (Die Kanaal vir Redding)

Terwyl Algemene Openbaring God se bestaan en krag bekend maak aan alle mense, is **Spesiale Openbaring** God se doelgerigte, duidelike en historiese selfonthulling waardeur Hy die weg tot verlossing ontsluit. Dit is God se fokus-openbaring, Sy direkte en verstaanbare kommunikasie—nie slegs dat Hy ís nie, maar **wie Hy is**, **wat Hy wil**, en **hoe Hy red**. Spesiale Openbaring vorm die hart van die Christelike geloof en kulmineer in die Persoon van Jesus Christus.

Die Finale en Volledige Openbaring

6.1. Jesus Christus – Die Ultieme Openbaring van God

Alle voorafgaande openbaring (wet, profete, geskiedenis, tabernakel, koningskap) was voorlopers, skaduwees en aanwysers wat vooruit gewys het na Christus. In Jesus het God Homself nie net deur woorde meegedeel nie, maar **deur 'n Persoon**. Jesus is die vleesgeworde Woord, die sigbare en konkrete openbaring van die onsienlike God.

- **Johannes 1:14** – "Die Woord het vlees geword en onder ons kom woon."
- **Kolossense 1:15** – "Hy is die beeld van die onsienlike God."

In Christus word God se karakter, wil en verlossingsplan volkome openbaar. Daar is geen hoër openbaring as Jesus nie; Hy is die klimaks, vervulling en finale verklaring van God.

(Hebreërs 1:1-2): Jy het hierdie teks vroeër gebruik, maar dit is die sleutelvers wat hierdie finale aard van Christus se openbaring opsom: *"Nadat God baiekeer en op baie maniere in die ou tyd gespreek het tot die vaders deur die profete, het Hy in hierdie laaste dae tot ons gespreek deur die Seun."*

6.2. Die Skrif – Die Geïnspireerde Getuienis van God se Woord

Die Bybel is die God-gegewe en Gees-geïnspireerde dokument waarbinne die inhoud van God se openbaring vasgelê is. Dit bevat God se dade, beloftes, profesieë en verlossingsboodskap, alles wat uiteindelik na Christus lei en deur Hom vervul word. Die Skrif is nie 'n menslike poging om God te vind nie, maar God se selfopenbaring in geskrewe vorm.

- **2 Timoteus 3:16** – "Die hele Skrif is deur God ingegee…"

Die Bybel is dus die objektiewe maatstaf van waarheid en die onfeilbare gids vir geloof en lewe. Alle ware openbaring word hieraan gemeet.

Die Applikasie en Persoonlike Openbaring (Deurlopend)

6.3. Die Heilige Gees – Die Persoonlike Toepasser van Openbaring

Die Heilige Gees is die Een wat God se openbaring **lewend en verstaanbaar** maak vir die mens. Sonder die Gees is die Skrif bloot inligting. Deur die Gees word die waarheid verlig, harte oortuig, die wil verander en Christus verheerlik. Die Gees is die Persoonlike Getuie van God se openbaring in die hart van die gelowige.

- **Johannes 16:13–14** – "Wanneer Hy kom… sal Hy julle in die hele waarheid lei."

Die Gees gee dus nie nuwe openbaring apart van die Skrif nie, maar maak die bestaande openbaring **effektief en persoonlik**.

6.4. God se Werk in die Geskiedenis – Die Druk van Sy Hand

God openbaar Homself ook deur **Sy handelinge in die geskiedenis**, maar altyd in harmonie met en ondergeskik aan die Skrif. Die gebeure van Israel, die koms van Christus, die kruis, die opstanding, die kerk se ontstaan—dit alles vorm deel van God se verlossingshandelinge. Ná die afsluiting van die Bybel vervang geskiedenis nie die Skrif nie, maar bevestig hoe God in die wêreld werk volgens die beginsels wat Hy reeds geopenbaar het.

Geskiedenis word dus 'n **bykomende lens** waardeur ons God se trou, oordeel, voorsiening en soewereiniteit sien.

---

7. Die Mens het ’n Ingebore Begeerte na God (Sensus Divinitatis & Imago Dei)

God het die mens nie geskep as ’n neutrale of goddelose wese wat Hom eers van buite moet ontdek nie. Die mens dra van nature ’n ingeboude ontvanklikheid, ’n **interne antenne** wat afgestem is op God se bestaan en teenwoordigheid. Hierdie ingebore bewustheid maak die mens die ontvanger van God se openbaring en die verantwoordelike draer van die kennis van God.

Hierdie ingebore gerigtheid na God word in die teologie meestal beskryf met twee sleutelbegrippe:

7.1. Sensus Divinitatis – Die Ingebore Bewussyn van die Goddelike

Die *sensus divinitatis* beteken letterlik **“gevoel vir die goddelike”**. Dit is die universele innerlike bewussyn dat daar ’n God is—’n wete wat nie aangeleer word nie, maar ingebou is. Dit verklaar waarom alle mense deur alle eeue en in alle kulture religie ontwikkel het. Selfs waar mense God verwerp, bly daar ’n diepe bewussyn van betekenis, moraliteit, aanbidding en ewigheid.

Hierdie bewussyn verklaar waarom die mens **soek**—soek na waarheid, betekenis, aanbidding en iets groter as homself.

- **Handelinge 17:27–28** – “…dat hulle die Here sou soek… want Hy is nie ver van elkeen van ons nie. Want in Hom lewe ons, beweeg ons en is ons.”

Die *sensus divinitatis* maak ons nie outomaties gelowig nie, maar dit maak ons **rekeningpligtig**. Dit beteken dat wanneer God Hom openbaar (in natuur, Skrif of Christus), die mens *in beginsel* die vermoë het om te herken: *“Dit is die Here.”*

7.2. Imago Dei – Die Mens as Beeld van God

Die *Imago Dei* (Beeld van God) verwys na die unieke waardigheid en kapasiteit waarmee God die mens geskep het. Dit sluit in:

- rede en moraliteit,

- selfbewussyn,
- die vermoë om te kommunikeer,
- die vermoë om lief te hê,
- die bewussyn van goed en kwaad,
- en die vermoë om in verhouding te staan.

Dit is juis hierdie Beeldskap wat die mens ontvanklik maak vir God se openbaring. God kommunikeer met die mens omdat die mens 'n wese is wat kan **hoor**, **verstaan**, **antwoord**, **glo**, en **aanbid**.

Die Imago Dei verduidelik waarom:

- die mens skoonheid raaksien,
- die mens moraliteit en regverdigheid diep ervaar,
- die mens betekenis soek,
- die mens bewus is van ewigheid (Prediker 3:11),
- die mens skuldig voel wanneer hy morele wette oortree (Romeine 2:14–15).

Hierdie alles wys: die mens is geskep vir **gemeenskap met God**.

7.3. Die Twee Begrippe Saam: Ontvangers van Openbaring

Die *sensus divinitatis* en *Imago Dei* werk saam om te wys dat:

- Die mens intuïtief georiënteer is na God.
- Die mens ontwerp is om God te ken.
- Die mens nie neutraal teenoor God is nie, maar ingebore bewus is van Hom.
- God se openbaring nie vreemde inligting is nie, maar die openbaring van die Een vir wie die mens gemaak is.

Samevatting

Openbaring is nie net iets wat God gee nie; dit is ook iets waarvoor die mens gemaak is.

---

8. Betekenis vir die Gelowige (Praktiese Toepassing)

Die studie van God se openbaring is nie slegs ’n akademiese of historiese oefening nie. Dit is bedoel om die gelowige se lewe radikaal te vorm. God openbaar Homself nie bloot om kennis oor te dra nie—maar om **verhouding**, **verlossing**, en **gehoorsaamheid** te bewerk. God se selfonthulling roep die mens tot ’n lewende reaksie van geloof en gehoorsaamheid.

8.1. Die Basis vir Geloof, Hoop en Doel

Die feit dat God Homself duidelik en verstaanbaar openbaar, vorm die fondament vir ’n betekenisvolle geloofslewe. Geloof is nie ’n blinde sprong in die donker nie, maar ’n reaksie op God se sigbare, hoorbare, verstaanbare openbaring.

- **Hebreërs 11:6** – “Sonder geloof is dit onmoontlik om God te behaag…”
- **Romeine 15:4** – “…sodat ons deur volharding en deur die bemoediging uit die Skrifte, hoop kan hê.”

Openbaring gee aan die gelowige:

- **Sekuriteit:** God is werklik en Hy het Homself duidelik geopenbaar.
- **Betekenis:** God het ’n doel en rigting vir elke lewe.
- **Hoop:** Die Skrif verkondig God se werke, sy getrouheid en sy beloftes.

Die gelowige se hoop is dus nie filosofies of vaag nie, maar gegrond in God se openbaring deur Christus en die Woord.

8.2. Kennis van God en Sy Verwagtinge

Openbaring leer ons nie net *wie* God is nie, maar ook *wat Hy van ons verwag*. God se karakter word die grond vir ons karakter. God se wil word die rigting vir ons lewe.

- **Miga 6:8** – “Mens, Hy het jou bekend gemaak wat goed is…”
- **Matteus 22:37–40** – Jesus som die hele wet op in liefde vir God en naaste.

Dit beteken:

- God se openbaring vorm die etiese basis vir die lewe.
- Openbaring bring duidelikheid in ’n wêreld vol morele verwarring.
- Die gelowige leef nie in onsekerheid oor God se wil nie—Hy *het dit bekend gemaak*.

Die openbaring van God roep die gelowige tot:

- gehoorsaamheid,
- heiligheid,
- liefde,
- nederigheid,
- en regverdigheid.

Openbaring is dus die infrastruktuur vir ’n lewe van gehoorsame aanbidding.

8.3. Verlossing – Die Hart van God se Openbaring

God openbaar Homself nie net om te informeer nie, maar om te **red**. Daarom is Spesiale Openbaring noodsaaklik vir verlossing. Christus kom, die Woord word gepreek, die Gees oortuig—en die mens word uitgenodig om te glo. Die openbaring van God is die werklike kanaal waardeur geloof ontstaan.

- **Romeine 10:17** – “Die geloof is dus uit die gehoor, en die gehoor is deur die Woord van Christus.”

Hier sien ons:

- Geen mens kan deur self-ontdekking tot reddende kennis van God kom nie.
- Die Woord van Christus—die evangelie—is die middel waardeur God hartsverandering bewerk.
- Die Gees gebruik die Skrif om geloof te wek en te voed.

Verlossing **is** God se grootste daad van openbaring, en die mens se geloof **is** die antwoord op God se selfonthulling.

Samevatting

1. Struktuur:

– Die terme *Algemene Openbaring* en *Spesiale Openbaring* word as die twee hooftipes gehandhaaf vir konsekwentheid.

2. Fokus:

– In Hoofstuk 6 word Jesus Christus eerste geplaas as die sentrale en finale openbaring van God.

3. Terminologie:

– Teologiese begrippe soos *sensus divinitatis*, *Imago Dei* en *verligting deur die Gees* is bygevoeg vir diepte en akkuraatheid.